

Neatkarīga nozares profesionāļa/eksperta recenzija par sabiedriskā pasūtījuma izpildi

Recenzents:	Agnese Dāvidsone
Elektroniskais plašsaziņas līdzeklis:	SIA "All Media Latvia"
Projekta nosaukums:	Pasaku mežs
Recenzēto satura vienību skaits:	20
Recenzēto satura vienību pārraidīšanas datumi:	2021.gada 4.jūnijs – 2021.gada 1.augusts

1. UNIVERSĀLIE KRITĒRIJI

1.1. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): **Atbilst.**

Analizētie raidījumi pilda sabiedriskā pasūtījuma uzdevumus (atbilstoši Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 71.pantam), nodrošinot bērnu un jaunatnes auditorijai domātus informācijas, izglītības, kultūras un izklaides resursus, nodrošinot latviešu kultūras attīstību, tai skaitā veicinot oriģinālr Raidījumu veidošanu latviešu valodā, kā arī popularizējot Latvijas kultūras vērtības – tautas pasakas.

1.2. Atbilstība projekta satura koncepcijā definētajam mērķim un uzdevumam

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): **Atbilst.**

Kopumā analizētie raidījumi atbilst projekta satura koncepcijā minētajiem mērķiem un uzdevumiem. "Pasaku mežs" ir raidījums, kurā tiek lasītas latviešu tautas pasakas. Pasakas lasa profesionāls aktieris. Pēc pasakas nolasīšanas vadītājs vedina skatītājus padomāt par pasakas saturu un no tā izrietošajām iespējamām atziņām.

NEPLP izsludinātā konkursa priekšmets ir uz sabiedrības ilgtspēju, t.sk. sabiedrības veselību, uzņēmējdarbību, finanšu un tiesību prātību veicināšanu vērsta, tostarp izglītojoša un informatīva izklaides un analītiska sporta satura, kā arī satura, kas īpaši paredzēts bērnu un pusaudžu auditorijai, veidošana latviešu valodā komerciālajos nacionālajos, reģionālajos un vietējos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos, kas raida televīzijas programmas. Projekts tā pašreizējā izpildījumā atbilst konkursa priekšmeta vienai noteiktai daļai – izglītojoša satura veidošanai bērnu auditorijai. Var interpretēt, ka bērnu iepazīstināšana ar latviešu tautas pasakām sekmē sabiedrības ilgtspēju, jo jaunākā paaudze iepazīstas ar kultūras

mantojumu, tiek socializēta, iespējams, pēc pasakas noklausīšanās pārrunā ar vecākiem no pasakas satura izrietošās morāles normas, vērtības utml.

1.3. Projektam ir ilgtspējīgs efekts, tostarp žurnālistikas un mediju profesionālās kvalitātes uzlabošanā

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): **Atbilst.**

Ņemot vērā ārkārtīgi globalizēto mediju, kultūras produktu un kopumā informācijas vidi, ar kuru saskaras bērni un jaunieši, šāda satura raidījumu veidošana kopumā ir uzteicama, jo tā palīdz saglabāt un nodot jaunākajām paaudzēm vietējās kultūras vērtības. Uz šo projektu nav attiecināma žurnālistikas kvalitātes vērtēšana, savukārt medija profesionālās kvalitāte pieaug, dažādojot satura formātus, piesaistot jaunu auditoriju.

1.4. Satura pieejamības nodrošināšana daudzveidīgās satura izplatīšanas platformās un sasniedzamā auditorija (par pamatu ņemt projekta pieteikumā noteikto)

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): **Atbilst.**

Visi raidījumi pieejami vietnē <https://tv3play.skaties.lv>. Raidījumi ir sanumurēti, nav norādīts, kurā datumā kurš ticis pārraidīts. Attiecībā uz sasniedzamo auditoriju, projekta koncepcijā projekta īstenotājs minējis, ka TV3 mini piedāvāja skatīties un klausīties latviešu tautas pasakas "Pasaku mežā" 22.02.līdz 28.02.2021. Šīs nedēļas laikā to noskatījās 11 872 jeb 8,1% bērnu vecumā 4-11, bet 18 879 jeb 1% no 4+. Bērni bija 87,7% no raidījuma auditorijas. Varētu pieņemt, ka līdzīga skatījumu statistika attiecināma uz vērtējamo periodu. Šie nav augsti rādītāji. Projekta īstenotājam nākotnē būtu jādomā par papildu elementiem saturā, formātā, kas varētu sekmēt lielākas auditorijas piesaisti.

1.5. Satura atbilstība žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, politiskās neitralitātes ievērošana tēmu un viesu izvēlē, viedokļu daudzveidība (ņemot vērā satura žanra specifiku)

Recenzenta vērtējums (atbilst/ daļēji atbilst/ neatbilst): **Atbilst.**

Medija profesionālie standarti ir ievēroti. Pārējos kritērijos – nav attiecināms.

2. SPECIĀLIE KRITĒRIJI SATURA AUDIO UN AUDIOVIZUĀLĀ FORMĀTA NOVĒRTĒŠANAI

2.1. Formas kritēriji (atbilstība formātam, scenārija dramaturģijas kvalitāte, vēstījuma dinamika, režijas kvalitāte, mūzikas izmantošanas prasmes, subtitru kvalitāte)

Scenārija dramaturģijas soļi ir sekojoši: sasveicināšanās, ievads konkrētās pasakas tēmā, pasakas lasīšana, nobeigums ar secinājumu daļu, atsveicināšanās. Diemžēl jāsaaka, ka raidījumam trūkst dinamikas. Esošajā konceptā 9-11 minūtes ilgs raidījums bērna uzmanību nevar noturēt. Kopumā raidījums ir vizuāli ļoti vienmuļš – to bez kādiem lieliem zaudējumiem būtu iespējams pārvērst par audiāli patērējamu saturu. Pārsvārā kadrā redzams aktieris (pasakas teicējs), kurš sēž klubkrēslā. Rokās aktierim ir grāmata, no kuras tiek lasītas pasaka. Papildus šim, fonā joprojām skanot raidījuma vadītāja balsij, brīžiem tiek iekļauti arī kadri no studijā iekārtotās rotaļu istabas, kuros redzami bērni. Bērni acīmredzami nejutās ērti, vairākumā gadījumu viņi nevis rotaļājas, bet mulsi pārcilā studijā esošās rotaļlietas, dažviet - acīmredzami kāda ārēja pamudinājuma rezultātā - imitē spēlēšanos. Starp bērniem un raidījuma vadītāju nenotiek nekāda komunikācija, kadros no rotaļu istabas nav nolasāma nekāda saistība ar konkrētās pasakas tēmu. Gribētos pat apgalvot, ka šie kadri ar bērniem novirza uzmanību no lasītās pasakas. To pašu var attiecināt arī uz ļoti bagātīgi iekārtoto un (pār)piepildīto studiju, kura ir fonā pasakas teicējam. Raidījumā izmantotā mūzika ir piemērota. Raidījumos netiek izmantoti subtitri, tāpēc šo kritēriju nevar vērtēt.

2.2. Satura kritēriji (redaktora un producēšanas darba kvalitāte, satura vērtība un oriģinalitāte, valodas lietojums, grafika un vizuālie risinājumi)

Redaktora un producenta darbs analizēto raidījumu veidošanā veikts korekti. Saturam noteikti ir vērtība, jo šāda kultūras mantojuma (pasaku) popularizēšana elektroniskajos medijos, izņemot Latvijas Radio 1.kanālu, īpaši daudz nenotiek. Valodas lietojums ir korekts. Grafikas un vizuālie risinājumi savukārt ir ļoti primitīvi.

2.3. Vadītāji: profesionālās īpašības un iemaņas (personas profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, ķermeņa valodas prasme, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt stabilitāti profesionālo kvalitāti, līdzdalība satura komunikācijā, prasme vadīt intervijas, sarunas, diskusijas, improvizācijas prasme, prasme strādāt tiešraidē, sagatavotības līmenis)

Pasakas raidījumā lasa profesionāls aktieris Ainars Ančevskis. Formāts ļoti ierobežo iespējamo izpausmes līdzekļu klāstu, bet šajā klāstā aktieris darbojas profesionāli. Ir raidījuma formātam piemērots balss tembrs, dabiskas ķermeņa pozas. Raidījuma kvalitāte no tā vadītāja puses tiek nodrošināta nemainīga. Nenotiek nekas tāds, kur varētu vērtēt prasmes reaģēt neordinārās situācijās, prasmes vadīt intervijas, sarunas, improvizēt – šie kritēriji nav attiecināmi. Vadītājs ir labi sagatavojies – redzams, ka bieži tekstu, kas nav konkrētās dienas izvēlētā pasaka, runā, neskatoties titru mašīnā.

2.4. Iesaistītais personāls (žurnālisti, operatori, montāžisti un citi satura radītāji): profesionālās īpašības un iemaņas (profesionālās darbības oriģinalitāte, prasme uzrunāt, ieinteresēt, piesaistīt auditorijas uzmanību, spēja reaģēt neordinārās situācijās, spēja nodrošināt profesionālo kvalitāti, prasme strādāt tiešraidē (ja attiecināms), sagatavotības līmenis)

Raidījuma veidošanā nav iesaistīti žurnālisti – šo kritēriju nevar vērtēt. Operatoru, montāžistu darbs ir labā kvalitātē.

2.5. Papildus piebildes

Nav.

3. REKOMENDĀCIJAS

3.1. Vai projekta realizēšana nākotnē būtu jāturpina sabiedriskā pasūtījuma ietvaros?

Latviešu tautas pasaku un citu kultūras vērtību popularizēšana noteikti ir atbalstāma. Bet esošais izpildījums stipri jāpārdomā. Ja centrālais elements saturā ir pasakas nolasīšana un minimāla skatītāju uzrunāšana pirms un pēc pasakas lasīšanas, tad apšaubāmi, ka nepieciešams to pārraidīt audiovizuālā formātā (skat. iepriekš 2.1.).

3.2. Vai projektā nepieciešami būtiski uzlabojumi? Ja jā, kādi?

Jā, projektā būtu nepieciešami būtiski uzlabojumi. Ieteiktu pārdomāt, kā kultūras mantojumu komunicēt formātos, kam piemīt ne tikai laba audiālā kvalitāte, bet kuri būtu arī vizuāli piesaistoši, dinamiskāki.

3.3. Projektā iesaistītā radošā personāla kompetence un profesionalitātes vērtējums, realizējot līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.

Radošā personāla kompetence šajā projektā nav tikusi izmantota pilnībā.

3.4. Papildus secinājumi/piebildes

Nav.